

Inatsisartut aalajangiiffigisassaatur siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut amerikkarmiut aallartitaqarfiat qinnuvigisassagaat ikioqqulluta kalaallit timaasa panernikut Harvardip Universiti-aniittut Peabody Katsersugaasiviani Nunatsinnut uterteqqissallugit.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Doris J. Jensen, Siumut)

pillugu

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerreqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini makku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut

UKA 2020-imi ulloq 6. novembari 2020-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut sukumiisumik misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni amerikkarmiut aallartitaqarfiat attavigisassagaat ikioqqulluta kalaallit timaasa panernikut Harvardip Universitetiani Peabodyp Katersugaasivianiittut Nunatsinnut uterteqqinnissaat siunertaralugu. kalaallit timaat paniinnarnikut angerlaanneqarnissaannut suliap aallartinneqarnissaa siunnersuutip siunertaraa.

2. Siunnersuutip ataatsimiititaliamit suliarineqarnera

Siullermeerneqarnerani siunnersuut ilassilluarneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa, kalaallit kulturikkut kingornussaat kalaallit nunaaniittariaqartut tamarmik isumaqatigimmassuk.

2.1 Naalackersuisut saqqummiussisutaat allannguutissatullu siunnersuutaat

Amerikamiut sinniisoqarfiat kalaallit soqutigisaannik suliaqanngitsoq siullermeerinninnermi Naalackersuisup saqqummiuppa. Taamaattumik Kalaallit Nunaata Washingtonimi sinniisoqarfia ikioqqullutik Naalackersuisut saaffigissagaat Naalackersuisut naatsorsuutigaat. Tamatumunnga atatillugu ataatsimiititaliap maluginiarpaa Naalackersuisut Washingtonimi sinniisoqarfianut saaffiginnissappata, tamanna naalackiinnermik taamaallaat tunngaveqarsinnaavoq.

Paarlattuanilli siunnersuut ima oqaasertalerneqarsinnaavoq, kalaallit timaasa panernikut Kalaallit Nunaannut utertinneqaqqullugit Amerikami oqartussanut ikioqqulluni saaffiginnissut.

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani naalackersuisut allannguutissatut siunnersuuteqarput ima oqaasertaqartumik:

”Kalaallit timaasa paniinnarnikut Harvardip Universitetiani Peabodyp katersugaasivianiittut Kalaallit Nunaannut utertitsinneqarnissaannut suliassamut pilersarusiamik suliaqaqqullugit Naalackersuisut peqquneqassasut. Suliassamut pilersaarut UKA2021-mut atatillugu kingusinnerpaamik Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq.”

Siullermeerlugu suliarineqarnerani Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut amerlanerussuteqartut isumaqataapput. Allannguutissatut siunnersuummut tapersersuinnermi tunngavilersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaat kulturikkut eriagissannut naleqquttunik pitsaasunik toqqorsivinnik pigisaqanngimmat.

Timit panernikut utertinneqarpata qanoq pineqarnissaat assigiinngitsunik isumaqarfigineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Timit panernikut utertinneqassagaluarpata qanoq pisoqarnissaanik siunnersuut nammineerluni imaqanngitsoq, kisiannili timit panernikut kalalaallit nunaanneersut utertinnissaannut attaveqarnissamik taamaallaat siunnersuut tunngaveqarmat ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq.

2.2 Kalaallit Nunaanni kulturikkut kingornussanik toqqortaateqarneq

Kalaallit Nunaanni kulturikkut kingornussanik toqqortaateqarneq Kalaallit Nunaata Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu ingerlanneqarpoq (NKA). 2019-imi Danmarkip Katersugaasivissuanit aanaveersartitsinnermik suliaqartup NKA’p katersugaatai toqqorsiviilu misissorpai. Tamanna nalunaarusiamik inerneqarpoq, tassani paasineqarluni katersugaasivik ilaatigut silaannaap isugutassusaanik kiassusaanillu annertuumik unammilligassaqartoq. Tamanna ima isumaqarpoq, pigisat panertitemata silaannaallu allanngorarnera pissutaalluni pigisat ilusaat allanngortartut.

Nalunaarusiamit NKA-mut suliarineqarsimasumit tamanna ilanngullugu takuneqarsinnaavoq, ilanngullugu toqqorsivinnik annertuumik amigaateqartoqarpoq inissat

amigaataasorujussuummata eqqiaanerup ajornartorsiutaaneramik sulisunullu ulorianartorsiortitsinermik kinguneqartunik. NKA-mi pissutsit ataatsimiititaliap nammineerluni uppersarsinnaavai¹, aammalu ataatsimiititaliap takuaa, kulturikkut kingornussat illuni kulturikkut eriagisassanik toqqortaqarnissamut naleqqutinngitsuni qanoq toqqortarineqartut.

Timit panernikut Kalaallit Nunaanneersut illersorneqarsinnaasumik toqqortarineqarsinnaanngippata angerlaanneqarnissaat Kalaallit Nunaannit illersorneqarsinnaanngitsutut Ataatsimiititaliap/ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isigaat. Taamaattuminguna Kalaallit Nunaanni toqqortarineqassappata erseqqissumik pilersaaruteqartariaqartoq Ataatsimiititaliap/ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit isumaqarfigineqartoq.

Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassappat Naalackersuisut nalunaarut taaneqartoq malillugu innersuussutigineqartut pissutsillu najoqqutaralugit iliussissatut pilersaarusiornissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuutip piviusunngortinneqarneratigut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissaritinneqartutut naatsorsuutigineqartut piaartumik saqqummiuteqqullugit Naalackersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput, tassami naatsorsuutigineqartariaqarmat siunnersuutaaqqartumit annertunerussasut.

3. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni takuneqarsinnaavoq § 33, imm. 1-imi, aalajangiiffisassaattut siunnersuutit aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassasut.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai pillugit piumasaqaataasut malillugit ersarissarsimagaat. Taamaasillugu takuneqarsinnaavoq sulinermi ukiup aqqaneq marlorarterutaanik AC-mik atorfeqartitsinertut 42.000 koruunitut nalilernerqasimasoq.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Taamaattumik ataatsimiititaliap paasinninneraa, Kalaallit Nunaanni kulturikkut kingornutat amerlasuut toqqorsivinni naleqqutinngitsuni inissinneqarsimasut. Ataatsimiititaliap Tusagassiorfinnut nalunaarutaani ulloq 2. novembarimeersumi 2020-imi ataatsimiititaliap allappoq:

”Pineqartut politikikkut pingaartinneqannginneri pissutigalugu Kalaallit Nunaanni kulturikkut kingornussat naleqqutinngilluinnartuni

¹ Ulloq 19. oktober 2020 Kultureqarnermut, Ilinniartitaaneremut, Ilisimatusarneremut Ilageeqarnermullu Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Alagaateqarfialu pulaarpaat.

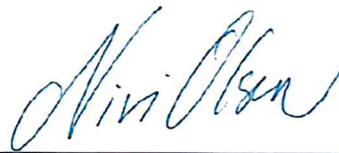
inissinneqarsimanagerat ataatsimiititaliamit ajuusaarnarluinnartutut isigineqarpoq. Inissiivissat nutaat qulakkeerniarlugit aningaasaliissutinik pingaarnersiunikkut nassaartoqartariaqartoq, siunissami ilinniarnikkut, ilisimatusarnikkut iluatinnartut ataannarnissaat qulakkeerniarlugu, ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.”

”Kulturerput immikkuullarilluinnarpoq, oqaluttuassaanermi immikkuullarilluinnartumik oqaluttuassartaqarluni. Taamaammat annertunerusumik aningaasarsiorfissatut kulturerput isigisariaqarparput, taamaasiornikkut siunissami ukiorpassuarni illersugaalluni ataasinnaaqqullugu, Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq nassuiaavoq.”

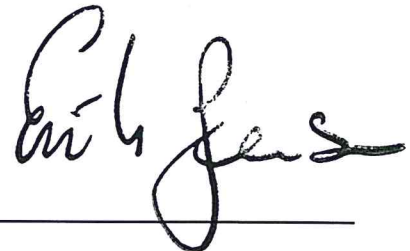
Tamanna tunuliaqutaralugu ataatsimiititaliap Naalakkersusut **inappai** Kalaallit Nunaata Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu katersugaatit uumassusillit uumassuseqanngitsullu eqqortumik toqqorsivimmik nutaamik pilersitsinissamut periarfissat misissoqqullugit, sulinermilu tassani kommunit ilaateqqullugit, kommunit aamma kalaallit kulturikkut kingornutaannik toqqorsiveqarnikkut unammilligassanik peqarmata.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

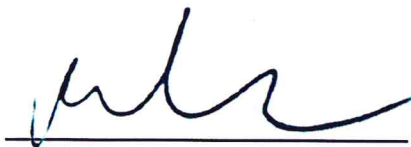
Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnillutik matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

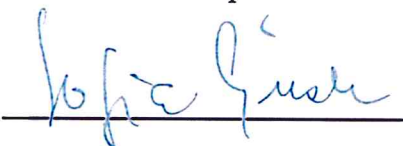
Nivi Olsen
Siulittaasoq

Erik Jensen

Peter Olsen
Siulittaasup tullia

Sofia Geisler

Doris Jakobsen Jensen